

РЕШЕНИЕ

№ 276

гр. Видин, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН, III СЪСТАВ ГО, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милена Ст. Стоянова

при участието на секретаря Милена С. Евтимова
като разгледа докладваното от Милена Ст. Стоянова Гражданско дело № 20211320101164 по описа за 2021 година

Делото е образувано по искова молба от М. Г. Ф. от гр. *****, чрез адв. П. Б. против Х. В. В. от гр. *****, с която е предявен установителен иск по чл. 23 от СК, евентуален иск по чл. 29, ал. 3 от СК и иск за делба на основание чл. 34 от ЗС.

Твърди се в исковата молба, че страните са бивши съпрузи, чийто граждански брак е сключен на 12.08.2004г. и е прекратен с развод по гр.д. № 505/2018г. по описа на РС – Видин, влязло в законна сила на 26.03.2019г.

Поддържа се, че по време на брака страните са придобили недвижим имот – апартамент № 82, находящ се в гр. *****, ж.к. *****, подробно описан в исковата молба. Този имот е придобит със заемни средства от банка, като е учредена договорна ипотека за сумата от 47600 лева. Средствата са използвани за закупуване на жилището и за ремонта му. Поддържа се, че ищцата изцяло е поела плащането на ипотечния кредит и към 01.06.2021г. напълно го е погасила. Ответникът напълно се е дезинтересирал от този имот.

Ищцата е направила искане съдът да признае за установено по отношение на ответника, че е собственик на ц.е.я имот на основание пълна трансформация. При условията на евентуалност е поискала съдът да допусне до делба имота с права 7/8 ид.ч. за ищцата и 1/8 ид.ч. за ответника, като се приеме за установено, че ищцата има по-голям принос за придобиване на имота, изразяващ се в заплащането на пълната цена на имота по ипотечен кредит.

Посочва се, че по време на брака страните са придобили и поземлен имот в с. *****, общ. *****, подробно описан в исковата молба. Иска се от съда да допусне до делба този имот с права по 1/2 ид.ч. за всяка от страните.

Ответникът в законния месечен срок чрез назначен особен представител е оспорил иска за делба като неоснователен. Наведени са доводи, че искът за трансформация на вещно право не може да се съедини с иск за делба, а иска по чл. 31 от СК се предявява в едногодишен срок, който е преклузивен.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства, назначена и изслушана е съдебно-икономическа експертиза, приложено е гр.д. № 505/2018г. по описа на РС – Видин.

Съдът, като взе предвид постъпилата искова молба, отговора на ответника и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Не е спорно, че страните са сключили граждански брак на 12.08.2004г., който брак е прекратен с развод с влязло в законна сила решение № 640 от 27.12.2018г., постановено по гр.д. № 505/2018г. по описа на ВРС.

От брака страните имат едно родено дете – Д. Х.в В., роден на **.**.****г.

От представения нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот, е видно че на 23.09.2008г. - по време на брака на страните, същите са закупили следния недвижим имот – жилище - апартамент с идентификатор № 10971.504. 104.1.82, находящ се в гр. ***** с административен адрес: гр. *****, ж.к. ***** за сумата от 14 260.00 лева. В нотариалния акт е посочено, че цената на имота ще бъде изплатена на продавачите с кредитни средства, отпуснати на купувача Х. В. В. – ответник по делото.

От представения договор за предоставяне на ипотечен кредит от 17.09.2008г., се установява, че банка ОББ АД е отпуснала на ответника кредит в размер на 47600.00 лева. Посочено е, че кредитът се отпуска за закупуване и ремонт на процесния имот. Месечната погасителна вноска по договора е 375.90 лева. Крайният срок на издължаване по договора е 20.09.2023г.

От заключението на приетата по делото съдебно – икономическа експертиза се установява, че заемът по договора е погасен предсрочно на 01.06.2021г. Общият размер на направените вноски е 86 232.00 лева. Вноските са направени в полза на ответника с вносител ищцата. За периода от м. 10.2008г. до 25.05.2021г. са в общ размер от 74 032.00 лева, като всичките вноски са плащани в брой от ищцата и лицето И. Ю. И. – сестра на ищцата. Посочено е също, че на 01.06.2021г. от личната сметка на ищцата са преведени по банков път 12 200.00 лева, с които е погасен цЕ.я кредит.

Разпитаните по делото свидетЕ. М. В. и Т. С., установяват обстоятелства във връзка със семейните отношения на страните от сключването на брака им до прекратяването му с развод. Установяват, че страните живЕ. в *****, имат едно дете. РаздЕ.ли се през 2016г. Ищцата заедно с детето се прибрали в *****. Свидетелките посочват, че през цялото време ищцата работила в ***** и същата посрещала ежедневните разходи. Ответникът работил от време на време. Свидетелките знаят, че били закупени имоти в с. ***** и в гр. *****, като бил теглен кредит. Посочват, че кредитът бил изплащан от ищцата, като това продължило и след раздялата на страните.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира следното от правна

страна:

Ищцата наред с иска за делба е предявила и иск за пълна трансформация на лични средства при закупуване на имота в гр. *****.

Семейният кодекс предвижда възникване на съпругеска общност при възмездно придобиване на вещи и вещни права по време на брака в резултат на съвместен принос, който се предполага до доказване на противното. Презумпцията на чл. 21, ал. 3 от СК е оборима. Приносът е изключен и е основание за пълна, или частична трансформация, съгласно предвидената възможност в чл. 23 от СК когато вещите и вещните права са придобити по време на брака, но със средства, или права, придобити по дарение, наследство, или с друго лично имущество по смисъла на чл. 22 от СК.

Настоящият съдебен състав намира предявеният с исковата молба установителен иск за пълна трансформация на лични средства по чл. 23 от СК за допустим. Този иск следва да бъде предявен преди или във висящ процес за делба между бившите съпрузи, тъй като в делбената маса ще се включат всички имущества, придобити по време на брака и именно в настоящото производство ищецът има правен интерес да докаже наличието на трансформация на лично имущество във вещта - предмет на делбата. Искът е установителен и няма пречка разглеждането му да стане заедно с делбата, доколкото установява липсата или наличието на едно преюдициално право, което е във връзка с основния спор - допустима ли е делбата и между кои лица, за кои имоти ще се извърши тя, както и каква е частта на всеки съдЕ.тел.

Предявяването на иск за признаване на пълно или частично преобразуване на лично имущество в имущество - съпругеска имуществена общност, е правна възможност за всеки един от съпрузите (настоящи или бивши) да обори по съдебен ред установените в чл. 21, ал.1 и ал.3 от СК презумпции, че вещните права придобити по време на брака в резултат на съвместен принос, принадлежат общо на двамата съпрузи независимо от това на чие име са придобити, като съвместният им принос се предполага до доказване на противното.

В тежест на ищеца е да установи, че сумата, вложена за закупуване на процесния недвижим имот е била лична негова собственост, с което да се обори презумпцията на чл. 21, ал.3 от СК за съвместен принос при придобиването им.

Съгласно ПП-5-72 г., меродавен за преценката дали имота е съпругеска имуществена общност, е моментът на юридическото придобиване правото на собственост. /т.2/. С решение № 189 от 28.03.2002г. по гр.д.№ 580/2001г. на ВКС I гр.о., постановено при отменения ГПК, се приема, че придобитото със заем имущество от единия съпруг по време на брака е общо на двамата съпрузи, независимо кой от тях е издължил заетата сума, тъй като меродавен момент за възникване на съпругеската имуществена общност върху конкретен имот е момента на юридическото придобиване правото на собственост, а последващото изплащане на заема не води до вещноправни трансформации на придобитите права, а до възникване на облигационни отношения. За изтегления заем по време на брака за закупуване на жилище, солидарно отговорни са двамата съпрузи. Изплащането на заема или

част от него от трето лице има за последица възникване на облигационни отношения между него и съпрузите, но също не води до промяна на възникналите вече вещни права.

В конкретния случай, се установи, че страните са сключили граждански брак на 12.08.2004г., който брак е прекратен с развод с влязло в законна сила решение № 640/27.12.2018г., постановено по гр.д. № 505/2018г. по описа на ВРС.

От приложения по делото договор за ипотечен кредит се установява, че на 17.09.2008 г. между банка „ОББ“ АД като кредитор и ответникът Х. В. В. като кредитополучател е сключен договор за ипотечен кредит по силата на който кредиторът отпуска на кредитополучателя кредит в размер на 47 600.00 лева за срок от 180 месеца. Според т.11 от договора кредитът се обезпечава с договорна ипотека на недвижим имот – апартамент № 82, находящ се в гр. *****, ж.к. *****. От представения по делото нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот, е видно че на 23.09.2008г. страните по делото са закупили имота, предмет на обезпечение по договора за ипотека за сумата от 14 260.00 лева, която сума е платена от купувачите с кредитни средства от банка „ОББ“, отпуснати на ответника.

В т.4 на ТР № 5/2013 г. по т.дело № 5/2013 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че в случаите на придобиване на недвижим имот през време на брака с договор за покупко – продажба на името на двамата съпрузи може да се установява пълна и частична трансформация на лично имущество, на осн. чл.23, ал.1 и 2 СК / чл.21, ал.1 и 2 СК, отм./.

Според мотивите на това решение съвместният принос на съпрузите се предполага оборимо при възмездните придобивни основания, какъвто е договорът за покупко - продажба на недвижим имот - чл. 21, ал. 3 СК. Прието е, че критерият за преобразуване на лично имущество в закупения през време на брака имот е изцяло обективен - изследва се характерът на вложените в придобиването средства. Съпругът, притежавал преобразуваното лично имущество, може по всяко време на брака и след неговото прекратяване да предяви положителния установителен иск за признаване личния характер на придобитото имущество, с което да го отграничи и изключи от съпружеската имуществена общност. Това е правна възможност, предоставена на всеки от съпрузите. Затова, ако намерението им е било да придобият общо, воля на съпруга е да не релевира личния си принос в придобиването. Плащането на цената в брой при сключване на договора сочи, че съпрузите са разполагали с паричните средства в момента на придобиването, както и че трансформацията е възможна при доказване произхода на средствата. Облигационни отношения между съпрузите възникват при плащане на цената със заемни средства, когато задължението за връщането им е поето солидарно от двамата за нуждите на семейството - чл. 32, ал. 2 СК/ чл. 25, ал. 2 СК, отм./. Само в този случай изплащането на заема с лични на единия съпруг средства не променя възникналото в съпружеска общност вещно право.

В настоящият случай страните по делото са придобили процесния недвижим имот през време на брака на основание договор за покупко-продажба на името на двамата и може да се установява пълна и частична трансформация на лично имущество на основание чл.23,ал.1 и ал.2 СК/чл. 21,ал.1 и ал.2 СК/отм./.

Доказателствената тежест, съответно за липса на принос и за личен произход на вложените в придобиването на имота средства, се носи не от ответника, а от този, който се позовава на липсата на принос и твърди, че вложените средства са лични и това е ищцата. Ищцата провежда главно пълно доказване, ответникът - насрещно доказване, което ще само да разколебае убедителността на доказателствата, които ищецът представя, но не и да установи главния факт от значение за изхода на спора.

Неоснователно е твърдението на ищцата за пълна трансформация, тъй като същата не установи по безспорен и категоричен начин както твърдяната липса на принос от страна на ответника, така и личния произход на средствата по закупуване на имота. Напротив, установи се, че ответникът е изтеглил кредит за закупуване на жилището и за ремонта му. Обстоятелството, че ищцата е извършвала плащане на вноските по кредита, не може да обоснове категоричният извод, че това е ставало изцяло с лични средства, тъй като не се доказва по безспорен начин произхода на средствата, с които е изплащан кредита, още повече, че по-голямата част от този кредит е бил предназначен за ремонт на жилището. Съдът съобразява обстоятелството, че плащането на кредита е извършвано когато и двете страни са живели в *****, поради което произхода на средствата не е установен.

С оглед на гореизложеното, предявеният установителен иск за пълна трансформация на лични средства за процесния недвижим имот – апартамент № 82, находящ се в гр. *****, ж.к. *****, ще следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Предявеният евентуален иск от ищцата с правно основание чл.29, ал.3 СК, се явява недопустим. Съгласно разпоредбите на чл.31 СК искът по чл.29, ал.3 СК се предявява в едногодишен срок от прекратяване на брака. В настоящият случай бракът между страните е прекратен с влязло в сила съдебно решение на 26.03.2019г. Исковата молба е постъпила в съда на 07.06.2021г. – след изтичане на едногодишния преклузивен срок по чл.31 СК. Искът се явява недопустим и поради това, че се претендира по- голям дял не от цялото общо имущество, придобито по време на брака, а само на отделно такова. С оглед на това производството по делото в тази част ще следва да бъде прекратено.

В производството се установи, че апартамент № 82, находящ се в гр. *****, ж.к. *****, е придобит по време на брака на страните в режим на СИО. С прекратяване на брака с развод СИО се е превърнала в обикновена съсобственост с равни права за всеки от съдЕ.тЕ.те.

Не е спорно, че страните са придобили по време на брака и поземлен имот № 43 в кв. 53 по кадастралния план на с. *****, общ. *****, обл. *****, ще.ят с площ от 930 кв.м., за който е отреден парцел УПИ VII-43 в кв. 53, ведно с построените в поземления имот – едноетажна масивна жилищна сграда със застроена площ от 80 кв.м., едноетажна паянтова стопанска сграда със застроена площ от 32 кв.м. и паянтов навес със застроена площ от 27 кв.м., до съседни на поземления имот: от север – улица, от изток – имот № 44 на И. М. Г., от юг – поземлен имот № 45 на М. М. Г.а. С прекратяване на брака с развод СИО се е превърнала в обикновена съсобственост с равни права за всеки от съдЕ.тЕ.те.

Съдът намира, че ще следва да уважи иска за делба като допусне такава по отношение

на недвижим имот – апартамент № 82, находящ се в гр. *****, ж.к. *****, както и по отношение на поземлен имот № 43 в кв. 53 по кадастралния план на с. *****, общ. *****, обл. *****, цЕ.ят с площ от 930 кв.м., за който е отреден парцел УПИ VII-43 в кв. 53, ведно с построените в поземления имот – едноетажна масивна жилищна сграда със застроена площ от 80 кв.м., едноетажна паянтова стопанска сграда със застроена площ от 32 кв.м. и паянтов навес със застроена площ от 27 кв.м. с права по ½ ид.ч. за всеки от съдЕ.тЕ.те.

Воден от горното, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от М. Г. Ф. с ЕГН***** от гр. *****, ж.к. ***** против Х. В. В. с ЕГН ***** с постоянен и настоящ адрес: *****, ж.к. *****, иск за признаване за установено по отношение на Х. В. В., че М. Г. Ф. е единствен собственик на имот с идентификатор 10971.504.104.1.82, представляващ жилище – апартамент с адрес: гр. *****, ж.к. *****, въз основа на пълна трансформация на лични средства по време на брака на страните, като неоснователен.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото по предявения евентуален иск от ищцата, за признаване за установено, че ищцата има по-голям дял по отношение на придобития по време на брака в режим на СИО жилище - апартамент с адрес: гр. *****, ж.к. ***** поради по-голям принос, като недопустим.

ДОПУСКА да бъде извършена съдебна делба между М. Г. Ф. с ЕГН***** от гр. *****, ж.к. ***** и Х. В. В. с ЕГН ***** с постоянен и настоящ адрес: *****, ж.к. ***** на следния недвижим имот:

апартамент № 28 с идентификатор 10971.504.104.1.82, находящ се в гр. *****, с административен адрес: ж.к. *****, който апартамент се състои от три стаи, кухня и сервизни помещения със застроена площ 78.00 кв.м. заедно с принадлежащото към апартамента избено помещение № 1 с площ от 5.30 кв.м. и заедно с припадащите се 5.62% идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото, до съседни на апартамента: на същия етаж 10971.504.104.1.83, 10971.504.104.1.64, под обекта - няма, над обекта 10971.504.104.1.85.

Правата на съдЕ.тЕ.те са, както следва:

за М. Г. Ф. - ½ ид.ч.

за Х. В. В. - ½ ид.ч.,

ДОПУСКА да бъде извършена съдебна делба между М. Г. Ф. с ЕГН***** от гр. *****, ж.к. ***** и Х. В. В. с ЕГН ***** с постоянен и настоящ адрес: *****, ж.к. ***** на следния недвижим имот:

поземлен имот № 43 в кв. 53 по кадастралния план на с. *****, общ. *****, обл. *****, цЕ.ят с площ от 930 кв.м., за който е отреден парцел УПИ VII-43 в кв. 53, ведно с построените в поземления имот – едноетажна масивна жилищна сграда със застроена площ

от 80 кв.м., едноетажна паянтова стопанска сграда със застроена площ от 32 кв.м. и паянтов навес със застроена площ от 27 кв.м., до съседни на поземления имот: от север – улица, от изток – имот № 44 на И. М. Г., от юг – поземлен имот № 45 на М. М. Г.а.

Правата на съдЕ.тЕ.те са, както следва:

за М. Г. Ф. - $\frac{1}{2}$ ид.ч.

за Х. В. В. - $\frac{1}{2}$ ид.ч.

Решението подлежи на обжалване пред Видински окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Решението в прекратителната му част има характер на определение и подлежи на обжалване в седмичен срок от връчването на страните.

Съдия при Районен съд – Видин: _____